

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1166/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III.37.888/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (Kollarics Flóra Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: dr. Stánicz Péter) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III.37.888/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Fővárosi Törvényszék 16.K.702.037/2024/9. számú ítéletére és Budapest Főváros Kormányhivatala BP/0506/00498/14/2024. számú végzésére is kiterjedő hatállyal.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapját képező egyedi ügyben megállapított tényállás szerint Budapest Főváros Kormányhivatala XV. Kerületi Hivatala 2018. január 25. napján véglegessé vált, BP-15/004/1756-28/2017. számú és 2018. július 19. napján véglegessé vált, BP-15/004/00001-20/2018. számú határozataival két kiskorú gyermek (két testvér) ideiglenes hatályú elhelyezését megszüntette, a gyermekeket nevelésbe vette, részükre gyermekvédelmi gyámot rendelt, és kijelölte a gyermekek gondozási helyét az indítványozó mint hivatásos nevelőszülő háztartásában. A kiskorú gyermekeket 2023. április 17. napjáig az indítványozó nevelte. Egy, az indítványozó házastársától érkezett jelzést követően a gyermekvédelmi gyám 2023. április 18. napján értesítette a gyámhatóságot, hogy a gondozási helyen történt súlyos veszélyeztetettség miatt a gyermekeket a megelőző napon egy másik, biztonságos gondozási helyre vitte.
- [3] Budapest Főváros Kormányhivatala VIII. Kerületi Hivatala 2023. április 24. napján kelt, BP-08/104/834-8/2023. számú határozatával az indítványozónál mint hivatásos nevelőszülőnél elhelyezett gyermekek gondozási helyét azonnali hatállyal

megváltoztatta, egyben a korábbi gyermekvédelmi gyámot tisztségéből felmentette, és a gyermekek részére új gyermekvédelmi gyámot rendelt ki.

- [4] 1.2. Az indítványozó 2023. december 11. napján Budapest Főváros Kormányhivatalához mint örökbefogadási ügyben kijelölt gyámhivatalhoz a két testvér vonatkozásában személyesen örökbefogadás iránti kérelmet nyújtott be. A Kormányhivatal megkereste a gyermekvédelmi gyámot, aki a gyermekek törvényes képviselőjeként írásban akként nyilatkozott, hogy a gyermekek indítványozó általi örökbefogadásához nem járul hozzá, melynek oka az indítványozó magatartása és az ezzel összefüggésben megindult büntetőeljárás volt. A Kormányhivatal megkereste az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Budapest Fővárost (a továbbiakban: OGYSZ TEGYESZ Budapest Főváros) is, hogy a gyermekek gondozója és gyermekvédelmi gyámja bevonásával alakítsa ki álláspontját arra vonatkozóan, hogy javasolja-e az örökbefogadhatóvá nyilvánított gyermekek indítványozó általi örökbefogadását. Az OGYSZ TEGYESZ Budapest Főváros átiratában akként nyilatkozott, hogy az indítványozóval szembeni bántalmazás miatti eljárásra figyelemmel kizárt az örökbefogadás engedélyezése.
- [5] A Kormányhivatal ezt követően, 2024. március 18. napján kelt, BP/0506/00498/11/2024. számú végzésével az indítványozó kérelmére indult eljárást megszüntette. A végzés indokolása szerint az eljárás azért került megszüntetésre, mert az örökbefogadás engedélyezéséhez az örökbe fogadni szándékozó kérelme mellett szükséges a gyermek törvényes képviselőjének, jelen esetben a gyermekvédelmi gyámnak a beleegyezése is, amely jelen esetben hiányzott. Az indítványozó jogi képviselője a végzést 2024. április 16. napján töltötte le.
- [6] 1.3. Az indítványozó jogi képviselője időközben, 2024. április 2. napján elektronikusan ismételt kérelmet terjesztett elő, melyben arra hivatkozott, hogy a gyermekvédelmi gyám, illetőleg az OGYSZ TEGYESZ Budapest Főváros álláspontjának kialakításában központi szerepet játszó büntetőeljárást a nyomozóhatóság bűncselekmény hiányában megszüntette. Az indítványozó jogi képviselőjének álláspontja szerint miután ezen rendőrségi ügy miatt nem javasolták a gyermekek örökbefogadását a szakemberek, ezért az akadály elhárultával az örökbefogadás engedélyezhető. Az indítványozó jogi képviselője kérte, hogy a Kormányhivatal az indítványozó 2023. december 11. napján előterjesztett ismételt kérelmének adjon helyt, és a gyermekek örökbefogadását az indítványozó és férje számára engedélyezze.
- [7] Az alperes Kormányhivatal 2024. április 10. napján kelt, BP/0506/00498/14/2024. számú végzésével az indítványozó jogi képviselője útján benyújtott kérelmét visszautasította. A végzés indokolása szerint az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás az örökbe fogadni szándékozó személy és a gyermek törvényes képviselőjének személyesen előterjesztett, egyező kérelmére indul, a gyámhatósági eljárás során

pedig a jognyilatkozatokat a gyermekek védelméről és a gyámügyi eljárásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 128. § (3) bekezdés *b)* pontjának, valamint a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 40. § (1) bekezdésének megfelelően csak személyesen lehet megtenni. Jelen esetben a Kormányhivatal megállapította, hogy a kérelmet az indítványozó jogi képviselője terjesztette elő, mely az indítványozó ellenjegyzését sem tartalmazta, a kérelem továbbá nem tartalmazta a gyermek törvényes képviselőjének beleegyező nyilatkozatát sem, ezért a kérelem 8 napon belüli visszautasításának volt helye, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi Cl. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 46. § (1) bekezdés *a)* pontjának megfelelően.

- [8] 1.4. A végzéssel szemben az indítványozó keresetet terjesztett elő, melyben a végzés megsemmisítését és a Kormányhivatal új eljárásra kötelezését kérte. Álláspontja szerint a 2024. április 2. napján kelt beadványa nem új kérelem volt, abban csak nyomatékkal megismételte a 2023. december 11. napján kelt kérelmében foglaltakat, mely kérelem tárgyában véleménye szerint 2024. április 2. napjáig döntés nem született, ekként az eljárás a kérelem benyújtásakor még folyamatban volt. Az indítványozó keresetlevelében további (jelen alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából jogi relevanciával nem bíró, tartalmi jellegű) érveket is előadott.
- [9] A Fővárosi Törvényszék 16.K.702.037/2024/9. számú, 2024. szeptember 30. napján kelt ítéletével az indítványozó keresetét elutasította. A bíróság a rendelkezésére álló iratok alapján megállapította, hogy az alperes Kormányhivatal az indítványozó 2023. december 11. napján előterjesztett kérelmére indult eljárást (melyben az örökbefogadhatóvá nyilvánított, nevelésbe vett gyermekek indítványozó által történő titkos örökbefogadása engedélyezését kérte) 2024. március 18. napján kelt, BP/0506/00498/11/2024. számú végzésével megszüntette. Ezt követően terjesztette elő az indítványozó jogi képviselője 2024. április 2. napján az „ismételt kérelem és bejelentés” tárgyú elektronikus beadványát, amelyet az alperes Kormányhivatal ekkor már csak új kérelemként kezelhetett, tekintettel arra, hogy a 2023. december 11. napján előterjesztett kérelem tárgyában már döntést hozott. A Törvényszék szerint helytállóan állapította meg a Kormányhivatal, hogy egyfelől a Gyvt. és a Gyer. rendelkezéseinek megfelelően az örökbefogadás iránti kérelmet személyesen kell előterjeszteni, azaz az indítványozó jogi képviselője által előterjesztett kérelem nem a jogosulttól származott, másfelől pedig a kérelem a törvényes képviselő beleegyező nyilatkozatát sem tartalmazta. A bíróság osztotta a Kormányhivatal álláspontját abban a kérdésben is, hogy hiánypótlásra csak a kérelem tartalmi hiányosságai esetén van lehetőség, jelen esetben azonban az eljárásjogi feltételek hiánya miatt a kérelem tartalmi vizsgálatára már nem is kerülhetett sor.

- [10] 1.5. Az indítványozó felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria Kfv.III.37.888/2024/2. számú, 2025. január 15. napján kelt végzésével a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta, tekintettel arra, hogy a felülvizsgálati kérelemben foglaltak alapján rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatását nem tartotta indokoltnak.
- [11] 1.6. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszát, melyben a Kúria Kfv.III.37.888/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Fővárosi Törvényszék 16.K.702.037/2024/9. számú ítéletére és Budapest Főváros Kormányhivatala BP/0506/00498/14/2024. számú végzésére is kiterjedő hatállyal, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése állított sérelme miatt, az alábbiak szerint.
- [12] A tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelmét eredményezte az indítványozó szerint, hogy a kérelme alapján a hatóság érdemi bizonyítást nem folytatott le, az általa indítványozott bizonyítékokat nem vetette mérlegelésnek alá, és nem biztosította az indítványozó számára a bizonyítékok, iratok megismerésének lehetőségét sem. Azáltal, hogy az eljáró hatóság érdemben nem vizsgálta meg az indítványozó kérelmét, megfosztotta az indítványozót a kérelem tisztességes eljárásban történő elbírálásának lehetőségétől. Azáltal pedig, hogy az eljáró bíróságok a hatóság által megvalósított alapjogsérelmet legitimálták, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelme is megvalósult. Az alkotmányjogi panasz szerint az a tény, hogy a gyermekvédelmi gyám az örökbefogadással kapcsolatos álláspontját nem köteles indokolni, kizárja az érdemi jogorvoslat lehetőségét is, formálissá téve a bírósághoz fordulás jogának gyakorlását. Azáltal pedig, hogy a gyermekvédelmi gyám az álláspontját mindennemű indokolási kötelezettségtől mentesen alakíthatja ki, a gyermekvédelmi gyám egyfelől felhatalmazást kap az önkényes döntéshozatalra, másfelől pedig a gyermek legjobb érdekének érvényesülése sem vizsgálható az eljárásban.
- [13] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt.
- [14] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó jogi képviselője a Kúria végzését 2025. február 4. napján vette át, mely időponthoz képest alkotmányjogi panasz határidőben, 2025. április 7. napján került előterjesztésre. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek tekinthető, ugyanis az alkotmányjogi panasz alapját képező bírósági eljárás felperese volt. Az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozó jogi képviselője az Alkotmánybíróság

eljárására kiterjedő meghatalmazását csatolta. A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását mérlegelési jogkörben eljárva tagadta meg, ezért az Alkotmánybíróság az Ügyrend 32. § (5) bekezdésének megfelelően a Kúria végzésén keresztül az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy érdemében született döntést is felülvizsgálhatja.

- [15] 2.2. Az alkotmányjogi panasz a határozott kérelem követelményét teljesíti.
- [16] 2.3. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [17] 2.3.1. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével és XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem fogalmaz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, figyelemmel az alkotmányjogi panasz tartalmára és az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlatára. Az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként megfogalmazott jogi kérdés (a gyermekvédelmi gyám nyilatkozatával összefüggésben az indokolási kötelezettség hiánya és ekként a bírósági felülvizsgálat lehetőségének formálissá válása) az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal összefüggésben jelen esetben már csak azért sem tekinthető alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek, mert az indítványozó kérelmének visszautasítására mindenekelőtt azért került sor, mert az indítványozó a kérelmét a törvény kifejezett rendelkezése ellenére nem személyesen eljárva terjesztette elő (és az az indítványozó ellenjegyzését sem tartalmazta).
- [18] 2.3.2. Az Alkotmánybíróság következetes, az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésére visszavezethető gyakorlata szerint az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {lásd: 3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata abban is következetes, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, illetve a jogszabályok értelmezése a bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, melyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához, csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ellenkező esetben egyfajta „szuperbírósággént”, a meglévők melletti újabb hagyományos jogorvoslati fórumként járna el {legutóbb például: 3049/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [39]}. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1)

bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből ugyanakkor az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni {lásd például: 3306/2025. (IX. 30.) AB végzés, Indokolás [17]}.

- [19] Az Alkotmánybíróság a jelen esetben megállapította, hogy mind az alperes Kormányhivatal a végzésében, mind pedig a Fővárosi Törvényszék az ítéletében egyértelmű, és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó indokolási kötelezettség követelményét teljesítő részletességű jogi indokát adta annak, hogy egyrészt miért tekinti az indítványozó jogi képviselője 2024. április 2. napján kelt beadványát új kérelemnek (ti. azért, mert a Kormányhivatal a 2023. december 11. napján előterjesztett kérelem ügyében már döntött), másrészt pedig miért nem tartja eljárásjogi értelemben megfelelőnek az indítványozó jogi képviselője által aláírt és benyújtott, az indítványozó ellenjegyzését nem tartalmazó kérelmet. Annak megítélése, hogy ezekben a kérdésekben egyébként szakjogilag helytállóan járt-e el a Kormányhivatal, illetőleg a Kormányhivatal eljárását szakjogilag helyesen minősítette-e az eljáró bíróság, az Alkotmánybíróság hatáskörén kívül esik.
- [20] Mind a Kormányhivatal, mind pedig a Törvényszék ítéletében abban a kérdésben is kellő részletességgel állást foglalt, hogy az indítványozó jogi képviselője által előterjesztett kérelem eljárásjogi hiányosságai miatt teszik lehetetlenné a kérelem tartalmi vizsgálatát. Az eljáró hatóság, illetőleg bíróságok ennek megfelelően nem üresítették ki az indítványozó bírósághoz forduláshoz való jogát, ugyanis abban a kérdésben, amely bírósági felülvizsgálat tárgya lehetett, a Fővárosi Törvényszék a keresetet érdemben elbírált (az indítványozó keresetének el nem bírálható elemei vonatkozásában pedig jogi álláspontját eljárásjogi szempontból kifejtette és kellő részletességgel megindokolta). Önmagában az a tény, hogy ezeket az érveket az indítványozó vitatja, még nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [21] 2.3.3. Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel ezért arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem fogalmaz meg, sem pedig a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét nem veti fel, ekként az alkotmányjogi panasz nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadhatósági feltételek egyikét sem.
- [22] 3. Mindezen szempontokra figyelemmel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az alkotmányjogi panasz befogadását az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. november 25.

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
előadó alkotmánybíró helyett